

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6486/05.11.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023

(plx427/29.10.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (plx427/29.10.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 5.11.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- menținerea prevederilor art.184 alin. (3) și art.208 alin (11) – (12) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 privind degrevarea liderilor sindicali desemnați de federațiile reprezentative este necesară pentru garantarea efectivă a dreptului de reprezentare sindicală, consacrat de Constituția României și de Convențiile Organizației Internaționale a Muncii ratificate de statul român;
- liderii de sindicat din învățământul preuniversitar, degrevați, beneficiază de reglementări clare privind activitatea, aceștia având obligația de raportare semestrială a activității către ISJ /ISMB, respectiv Ministerul Educației și Cercetării,

în cazul liderilor naționali. Astfel, conform Hotărârii Guvernului nr. 703/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind degrevarea parțială de normă didactică de predare și stabilirea obligației de predare a personalului didactic de predare care ocupă funcții de conducere, îndrumare și control în învățământul preuniversitar de stat în anul școlar 2025-2026, liderii sindicali sunt degrevați pentru participarea la următoarele activități:

- participarea în grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor de acte normative și/sau administrative cu caracter normativ în domeniul învățământului preuniversitar;
- participarea la activități de monitorizare:
 - monitorizarea activităților de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar;
 - monitorizarea concursurilor de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar;
 - monitorizarea concursurilor de acordare a gradației de merit în învățământul preuniversitar;
 - monitorizarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de conducere din unitățile/ instituțiile de învățământ preuniversitar.
- participarea în calitate de observatori în consiliile de administrație ale unităților de învățământ/ conexe/ pentru activități extrașcolare și ale inspectoratelor școlare;
- participarea în comisii de dialog social, comisii paritare, comisii tehnice la nivel local, județean, regional și național;
- participarea la negocierea contractului colectiv de muncă, la toate nivelurile;
- participarea în comitetele locale de dezvoltare a parteneriatului social, precum și în alte structuri constituite în vederea bunei funcționări a sistemului de învățământ.
- participarea la lucrările comisiilor de cercetare a presupuselor abateri disciplinare săvârșite de salariații membrii de sindicat din unitățile de învățământ preuniversitar.
- participarea în colegiile de disciplină de pe lângă inspectoratele școlare.
- participarea la ședințele/ instruirile cu personalul de conducere, de îndrumare și de control, precum și cu alte categorii de personal din învățământul preuniversitar.

- participarea, cu statut de observator, la activitățile de evaluare externă, în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a unităților de învățământul preuniversitar.
- aceste sarcini sunt exercitate în interes public, în beneficiul sistemului de învățământ și al personalului acestuia, nu ca activitate privată, niciuna dintre aceste activități nefiind remunerate;
- degrevarea parțială este o garanție juridică a independenței sindicale, prevăzută în legislația muncii (Codul Muncii, art.220) și de Convențiile OIM nr.87/1948 (ratificată de România prin Decretul nr.213/1957) privind libertatea sindicală și protecția dreptului de a se organiza (art. 8 pct.2: „*Legislația națională nu va trebui să prejudicieze garanțiile prevăzute în prezenta convenție*”) și Convenția 98/1948 (ratificată de România prin Decretul nr.352/1973) privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și negociere colectivă, care obligă statele să asigure condiții reale pentru exercitarea mandatului sindical. Ambele convenții impun statelor să asigure condiții care să permită reprezentanților sindicali să își exercite mandatul fără consecințe negative asupra statutului lor profesional sau financiar;
- Consiliul de administrație al OIM a identificat 8 convenții fundamentale care reglementează domeniile care sunt considerate ca principii și drepturi fundamentale ale lucrătorilor. Convenția 87 și Convenția 98 fac parte din cele 8 convenții fundamentale care stau la baza legislațiilor naționale privind dialogul social;
- dintre argumentele etice și de echitate, enumerăm:
 - reprezentarea sindicală este o activitate de interes public, nu un beneficiu personal. Ea contribuie la transparența și la calitatea deciziilor administrative din sistemul educațional;
 - liderii sindicali acoperă funcții de mediere și control social preventiv și corectiv, prin monitorizarea, verificarea și corectarea modului în care autoritățile sau angajatorii aplică legea, respectă drepturile personalului și principiile echității sociale. Aceasta se realizează prin participarea la comisii și structuri oficiale alături de reprezentanți ai autorităților. Activitatea lor substituie parțial munca administrativă pentru care, altfel, ar fi necesar personal suplimentar;
 - menținerea salarizării nu reprezintă o facilitate, ci o formă de echitate profesională, evitând penalizarea celor care își asumă reprezentarea colectivă;
 - degrevarea liderilor sindicali susține democrația instituțională, cu rol în asigurarea dialogului social real și evitarea conflictualizării sistemului;
- în toate țările din Uniunea Europeană statul subvenționează indirect funcționarea sindicatelor, spre exemplu:

- susținerea financiară a activităților de formare și dialog social, sprijin logistic pentru reprezentanții sindicali (Franța);
- primesc fonduri publice pentru proiecte educaționale (Germania);
- în Suedia și Danemarca: sistemul „Ghent” – sindicatele administrează parțial fondurile de șomaj, ceea ce le oferă o sursă indirectă de finanțare publică;
- eliminarea sau restrângerea dreptului la degrevare a liderului desemnat de federațiile sindicale reprezentative din învățământ ar echivala cu o îngrădire indirectă a libertății sindicale și ar slăbi mecanismele de dialog social, transparență și echitate în sistemul de educație. Prin urmare, prevederea privind degrevarea cu menținerea salariului aferent funcției deținute anterior trebuie menținută și aplicată unitar.

Președinte,
Sterică FUDULEA